

Wereldhandel en marktvraag

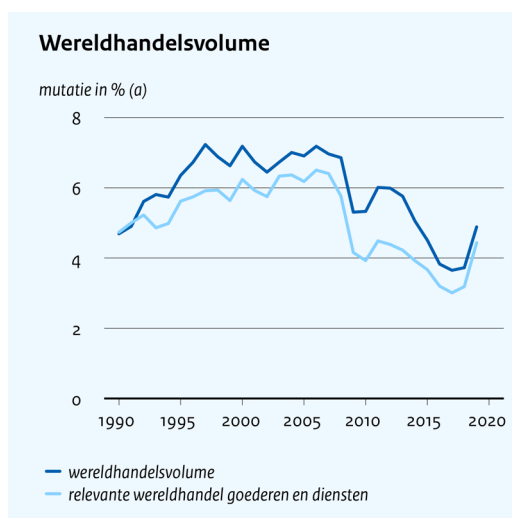
De groei van de wereldhandel is al meer dan tien jaar aan het vertragen ([link](#)). Afgelopen jaren heeft de toegenomen onzekerheid rond het handelsbeleid van de VS en de Brexit een extra rem op de handelsgroei gezet. Hier komt in 2020 nog het coronavirus bij.

Groeiend protectionisme kan langetermijngevolgen hebben voor handelsketens.

Handelsketens zijn internationaal en zeer geïntegreerd: de gemiddeld 3000 onderdelen die nodig zijn om een auto te produceren worden uit verschillende landen gehaald ([link](#)). China speelt hierin een sleutelrol, die onder druk is gekomen door de Amerikaanse handelstarieven en het coronavirus. Een verstoring in handelsketens kan ertoe leiden dat consumenten en producenten overschakelen op producten van binnenlandse of derde markten. Ook kunnen sommige productieprocessen gedeeltelijk worden verplaatst (bijvoorbeeld van China naar buurlanden). Handelsketens kunnen hierdoor regionaal geconsolideerd worden. Dit is al deels te zien in cijfers. Het tempo van de integratie van China in de wereldeconomie neemt al een tijdje af, maar de handel tussen China en zijn buurlanden (de ASEAN landen) groeit nog hard.

Effect op de relevante wereldhandel onzeker. De groei van de binnenlands geproduceerde uitvoer van Nederland wordt in belangrijke mate bepaald door de toename van de afzetmarkt. Deze laatste wordt berekend als de gemiddelde invoergroei in afzetgebieden, waarbij voor Nederland belangrijke landen als bijvoorbeeld Duitsland en België zwaarder meewegen in de berekening. Dit is de voor Nederland relevante wereldhandelsgroei. We zien dat deze al sinds de jaren negentig achterblijft bij de groei van de wereldhandel (zie figuur). Dat is grotendeels te verklaren doordat de handel binnen de EU relatief langzaam groeit. De snel groeiende handel binnen Zuidoost Azië werkt positief uit op de wereldhandel en kan er in de toekomst toe leiden dat het verschil in groeitempo met de relevante wereldhandel nog verder oploopt.

Relevante wereldhandelsgroei onder wereldhandel

(a) Tienjaars rollend gemiddelde.
Bron: CPB ([link](#))